

RAAMATUNKÄÄNNÖSINSTITUUTTI

Suomensukuisten Sana

Vuosijulkaisu 2010

**Raamatun sanaa
udmurttilapsille
s.14**

**Pakanuuden
puolustajasta
kristityksi
s. 8
Äidinkieli on
rukouksen
kieli
s. 11**

*"Mutta Jeesus sanoi heille: 'Ei heidän tarvitse mennä pois;
antakaa te heille syödä'."*

Mt. 14:16

SISÄLTÖ

Suomensukuisten Sana 2010

2

**Lilija Longortova,
tarmonpesä
Siperiasta**

6

**Psalmit kääntyvät
komiksi**

8

**Kuka on marien
Jumala?**

14

**Parhaat eväät
elämään**

- 2** Evankeliumia taigan ja tundran lapsille
- 4** Raamatusta tuli elämäni tukipilari
- 5** Ersänkieliset Psalmit yllättivät
- 6** Kiittäkää minun kanssani Herraa!
- 8** Pakanuuden puolustajasta kristityksi
- 10** Sanan nälkää Permin komissa
- 11** Äidinkieli on rukouksen kieli
- 12** Ilon hetkiä Aunuksessa
- 14** Raamatun sanaa udmurttilapsille
- 15** Lääke masennukseen
- 16** Sanaa sydämen kielellä
- 17** Rukoile mansien puolesta

Info

Raamatunkäännöstyön kohteena olevat suomensukuiset kansat Venäjällä

Leipää repusta

Udmurtit Augustusta on lähdössä kyläkierrokselle. Hän ottaa esiin paljon nähneen selkäreppunsa sekä kaksi tukevaa kassia ja alkaa lastata niihin kirjoja. Riittääkö kirjoja kaikkiin kyliin? hän pohtii. Venjaan, Juskiin ja Ketšegurtiin? Pitši Purgassakin pitää käydä. Siellä kysytään kovasti Uusia testamentteja, mutta painos on loppunut jo aikaa sitten. Onneksi on vielä lastenkirjoja, hän ilahtuu ja lisää niitä laukkuunsa muutaman. Sitten vain reppu selkään ja kassit käteen! Augustusta lukitsee mökkinsä oven, taivaltaa pihan poikki kotikadulle ja jää lähimmälle pysäkillä odottamaan bussia. Iževskin keskustassa hän nousee kyydistä ja mene kantamuksineen toiselle pysäkillä. Kohta Augustusta istuu täpötyädessä bussissa matkalla Venjaan. Neljätoista kilometriä köröteltyään hän on reppuineen perillä.

IKÄÄ AUGUSTALLA on liki 82 vuotta, mutta hänelle ei ole tullut mieleenkään lopettaa kyläkierroksiaan. ”Mentävä on, niin kauan kuin Jumala antaa terveyttä”, hän hymyilee. Augustan jalka nousee vielä kepeästi, ja hänellä on iloinen sydän huolimatta siitä, että elämä ei ole häntä hemmotellut. Hän on käynyt lävitse Stalinin ajat, kodista karkotuksen, orpouden ja sotavuodet. Nälkä ja puutekin ovat tulleet tutuiksi. Elämän myllerryksissä hä-

net on pitänyt pystyssä usko Jumalaan. Siitä hän saa voimansa, ja sille samalle avun lähteelle hän auliisti ohjaa lähimmäisiään.

VAIKEINA VUOSINA Augustusta löysi auttamisen ilon, mutta hänen elämänsä mielenkiintoisin aika koitti sen jälkeen kun raamatunosa 1990-luvulla alettiin julkaista udmurtiksi. Jumalan Sanaa omalla kielellä, juuri sitä Augustusta ja muut uskovaiset udmurtit olivat kaivaneet kipuun asti! Kun kirjoja sai seurakunnan kautta, Augustusta alkoi tarmokkaasti jakaa niitä. Jokaisen sukulaisen, ystävän ja tuttavankin piti saada Sanaa luettavakseen: ensin evankeliumit ja lastenkirjoja, sitten – mikä riemun päivä – Uusi testamentti ja pian myös Psalmit. Jokainen julkaistu raamatunosa käynnisti uuden jakelukierroksen. Myös synnyinkyläänsä Venjaan ja muihin udmurtitaajamiin Augustusta teki tiheään asiaa viedäkseen siellä asuville tutuilleen raamattukirjallisuutta. Kirjojen jakamisen lisäksi hän otti tavakseen lukea heille Raamattua.

Nyt Augustan kyläkäyntejä odotetaan. Kun tieto hänen tulostaan saadaan, väkeä kokoontuu johonkin kotiin kuulemaan Raamatun luentaa. Augustusta ei saarnaa eikä selitä. Hän vain lukee Sanaa ääneen. Eikä omalla kielellä kuultu Raamatun sana jätä ihmistä kylmäksi. ”Jumalan sana on elävä ja väkevä...”

(Hepr. 4:12). Se herättää janon kuulla ja oppia lisää Jumalasta.

IHMISILLÄ on kova Sanan nälkä. Sen tähden Augustusta Udmurtissa, hanti-Lilija Objoella, Eduard Marinmaalla, Aleksei Komissa ja monet muut lähtevät yhä uudelleen liikkeelle. Sanan jakamisesta on tullut heidän kutsumustehtävänsä.

Pääsemme näiden sanansaattajien mukana sukukansojemme kyliin ja kaupunkeihin muistamalla heitä rukouksin. Kääntämällä ja julkaisemalla Sanaa yhdessä kielisukulaistemme kanssa annamme evästä evankelistojen reppuihin. ”Antakaa te heille syötävää”, Jeesus sanoi (Mark. 6:37).

Anita Laakso

toiminnanjohtaja

Udmurttien pääsiäispöytä
Kuva: Mihail Jegorov/RKI

Suomensukuisten Sana 2010
Raamatunkäännösinstituutin
vuosijulkaisu

Raamatunkäännösinstituutti ry
PL 272, 00531 Helsinki
Puh. 09-7744 350
Fax 09-739 795
info.fin@ibt.net.org, www.rki.fi

Painopaikka: Saarijärven Offset Oy

Toimituskunta:
Anita Laakso, Helena Pitkääho

Taitto: Pertti Haavisto

Huhtikuu 2010

Kansi: Maisema Aunuksen Karjalasta,
udmurttipaikka. Kannen kuvat: RKI.

Piirroksuvat: Margarita Jufa, RKI

Y-tunnus: 0829514-9
Pankkiyhteys: 206518-17911
Rahankeräyslupa: OKH650A

Hantikylän ensimmäinen evankelista kertoo kokemuksistaan

Evankeliumia taigan ja tundran lapsille

Poropaimenen tyttärestä Lilija Longortovasta tuli kristitty, kun hän 1990-luvun alkuvuosina opiskeli Hanty-Mansijskissa. Alusta alkaen Jeesuksesta todistaminen oli hänelle sydämen asia. Oppiakseen tuntemaan Jumalan Sanaa Lilija hakeutui raamattukouluun, jonka käytyään hän sai eri puolilta kutsuja evankelistaksi. Lilijan työsaraksi tuli kuitenkin Ovgort, oma kotikylä.

Kuka opettaisi meitä tuntemaan Jumalaa?

— **S**äni on poropaimen, paimentolainen, jonka on siirryttävä asumuksineen sinne, missä poroja milloinkin laidunnetaan, Lilija kertoo. — Poromies ei selviä tundralla yksin, perheen on oltava mukana. Kouluikänsä asti minäkin elin vanhempieni ja sisarusteni kanssa paimentolaiselämää. Kuusivuotiaana muutin Ovgortin kylään, jossa myös vanhemmat sisarukseni kävivät koulua. Syys- ja kevätlukukauden ajan asuimme internaattikoulun asuntolassa, vain kesäksi pääsimme vanhempiemme luokse tundralle. Nyt olin itse aikuinen, mutta yhdeksänlapsisen perheemme nuorimmat kävivät vielä koulua Ovgortissa. Muistin miten hylätyksi tunsin itseni internaattikoulussa. Monelta murheelta olisin säästynyt, jos joku olisi kertonut minulle rakastavasta Jumalasta ja opettanut rukoilemaan.

— Uskoon tultuani hartain toiveeni oli voittaa ihmisiä Kristukselle. Kun minua pyydettiin evankelistaksi, olin valmis lähtemään mihin maan ääreen tahansa. Mutta sitten aloin ajatella kotikylää ja sukulaisiani. Jos nyt lähtisin evankelistaksi jonnekin kauas, kuka kertoisi sisaruksilleni Jeesuksesta? Kuka opettaisi heitä tuntemaan Jumalaa ja

elämään hänen tahtonsa mukaan? Vastauksen tiesin: ei kukaan, sillä Ovgortissa ei ollut yhtään ainoaa uskovaista! Eikö minun siis pitäisi alkaa evankelistan työni omasta kotikylästäni?

Tieto raamatunkäännöstyöstä rohkaisi

— Tein päätöksen jäädä Ovgortiin, mutta se ei ollut helppoa, Lilija tunnustaa. — Olin muukalainen omieni keskellä. Vasta silloin huomasin, miten lujasti ihmiset olivat kiinni taikauskossa ja pakanallisissa tavoissaan. Kun kerroin Jeesuksesta, minua alettiin karsastaa ja suoraan pelätä. Ihmisten asenteet puhuivat selvää kieltä: olemme hanteja, meillä on omat tapamme ja omat uskomuksemme. Emme tarvitse venäläisten jumalia!

— Raamattukoulussa sain kuulla, että hantiksi käännetään Raamattua. Tällä tiedolla oli minulle suuri merkitys, ja se oli tärkeä viesti myös pelokkaille kyläläisille: jos Jumala kerran osasi hantia, silloin hän oli myös hantien Jumala! Yhteys Raamatunkäännösinstituutin työntekijöihin ja muihin uskoviin oli minulle henkireikä vuosina, jolloin vielä olin ainoa uskovainen kylässämme. Myös se rohkaisi ja kannusti, että minulta pyydettiin palautetta valmistetuista Markuksen evankeliumin käännöksistä.

KUVA: TIINA KÄRKKÄINEN, RKI

Lilija (vas.) veljensä perheen parissa

Rukousvastauksia

— Alkuvuosina puheeni Jeesuksesta tuntui kaikuvan kuuroille korville. Joskus mietin, olinko tehnyt virheen jäädessäni Ovgortiin, Lilija hymähtää. — Mutta vähitellen alkoi näkyä muutosta: jotkut pyysivät rukoilemaan puolestaan, ja etenkin lapset kuuntelivat mielellään Raamatun kertomuksia.

— Tuosta on kulunut toistakymmentä vuotta. Nyt kylässämme on pieni seurakunta, rukoushuonekin meillä on. Myös omaisiani on lähtenyt seuraamaan Jeesusta. Kiitän tästä koko sydämeäni Jumalaa.

— Kiitosaihe on sekin, että kylässämme on jo lapsia, jotka epäjumalille pyhittämisen sijasta on siunattu Jeesuksen nimeen. Hantien käsityksen mukaan esivanhemman henki siirtyy vastasyntyneeseen, ja lapsi pyhitetään rituaalimenoin epäjumalille. Jossain päin maailmaa ihannoitaa pakanuutta, mutta me

hantiuskovat tiedämme, minkä kirouksen se tuo mukanaan. Pimeistä voimista ei pääse irti omin voimin. Esimerkiksi eräs kylämme naisista oli saanut kyvyn nähdä enneunina kuolemantapaukset, minkä seurauksena hän vuosien mittaan joutui henkiseen pimeyteen ja ahdistui niin, että pelkäsi elää. Hädessään nainen rukoili viimein Jeesusta, ja Herra vapautti hänet pimeyden voimista. Nyt sisaremmme palvelee onnellisena Jumalaa.

Viime kesänä kylässämme äänitettiin hantinkielisiä Raamatun tekstejä, joita nyt voimme kuunnella mp3-soittimilta. Tämä on erinomainen asia! Näin Jumalan Sanaa saadaan niillekin hanteille, joiden on syystä tai toisesta vaikea lukea sitä. Me Ovgortin uskovat rukoilemme jatkuvasti raamatunkäännöstyön puolesta. Toivomme että saisimme pian Luukkaan ja myös Matteuksen evankeliumin.

Julkaistu hantiksi:

Markuksen evankeliumi 2000, Otteita Luukkaasta 2007, 2009
Raamatun kertomuksia (Šuryškarin murre) 2003 ja (Kazymin murre) 2005

Valmisteilla:

Luukkaan ja Matteuksen evankeliumi

Hantin lahjoitusviite: 3010

Lastenraamatun tekstit – ensimmäiset käännöksemme mokšaksi – kantavat jo hedelmää. Kasvava nuorten mokšalaisten kirjoittajien sukupolvi kirjoittaa teksteissään Jumalan tuntemisesta ja pukee sanoiksi rukouksensa Hänelle. Työryhmämme kehittämisiä hengellisiä termejä on myös otettu käyttöön mokšan puhe- ja kirjakielessä.

■ VALENTINA MIŠANINA

Raamatusta tuli elämäni tukipilari

Minua pyydettiin 1990-luvun alussa mokšan raamatunkäännösryhmään, ja tottahan innostuin asiasta. Aloitinkin Pyhän kirjan kääntämistä useaan kertaan, mutta peräännyin aina: mihinkä tietoni riittäisivät! Vasta kun sain apua ja valmennusta Raamatunkäännösinstituutin väeltä, uskalsin tarttua kynään. Kääntäminen on monen ihmisen yhteistyötä.

Sydämeni silmät aukenivat Raamattua lukiessa

Vartuin neuvostoaikana, mutta perheemme ilmapiiri ei ollut ateistinen. Isovanhempieni jumalanpelko siirtyi vanhemmilleni, ja kodissani opin kristinuskon alkeet. Minulla oli käsitys Jumalasta ja Jeesuksesta, samoin tärkeistä käskyistä: ei saa varastaa tai tehdä ihmisille pahaa, kadehtia ja niin edelleen. Mutta todellista ymmärrystä kristinopista aloin saada sitten, kun tutkin Raamattua käännöstyöhön valmistautessani ja ennen kaikkea sitten, kun käänsin tekstiä mokšamordvaksi työryhmän kanssa. Tunsin kuinka sydämeni silmät aukenivat.

Ihmiselle on annettu paljon jo syntymässä, mutta kasvatusta ja kasvuympäristö sanelevat elämän eh-

dot. Vaikka minulla onkin mielestäni selkärankaa ja periaatteita, olen usein joutunut toimimaan vastoin tahtoaani ja omaatuntoani, ja jälkeensä epäilykset ovat jäytäneet mieltäni. Raamatusta olen löytänyt tukipilarin elämääni. Kun nyt kohtaan vaikeita tilanteita, minun ei useinkaan tarvitse enää tuskaila päätösteni kanssa. Löydän vastaukset Uudesta testamentista.

Jos uskova ihminen ei tunne Raamattua, hän voi vaalia sydämessään vihaa, kateutta ja muita vääriä asenteita ja tottumuksia. Jumalan Sana on auttanut minua näkemään mieleni ”torakoita” ja häätämään niitä. Se on myös saanut minut ymmärtämään ajallisten ja ikuisten asioiden eron: mitä siitä, jos joku esimerkiksi saa maallista tunnustusta ja minä en – se on kuitenkin väliaikaista. Ikuiset asiat ovat niitä, joilla on todellista merkitystä.

Hyvä sanoma on kylvettävä mahdollisimman varhain

Omalla kohdallani kävi niin, että tutustuin Raamattuun melko myöhäisessä vaiheessa, vasta nelissäkymmenissä. Nyt neuvon aina tilaisuuden tullen muita, keitä vain tapaankin, tutustumaan Jumalan Sanaan mahdollisimman nuorena.

Ihmislapsen sieluun täytyy kylvää hyvän sanoman siemenet mahdollisimman varhain.

Iloitsen siitä, että käännöksiämme käytetään kouluissa oppikirjoina äidinkielen ja kirjallisuuden tunneilla. Kun käyn kouluissa ja puhun oppilaille Raamatusta, näen lasten kasvoista, että sanoma koskettaa heitä ja että he ottavat kuulemansa vakavasti. Se antaa kansallemme tulevaisuudentoivoa. Jumalan Sanan tunteminen ei voi olla vaikuttamatta näiden lasten elämään ja sen kautta koko kansamme vaiheisiin.

Valentina Mišanina on mokšamordvalainen kirjailija ja Mordvan kansallisen teatterin kieli-asiantuntija.

Julkaistu mokšaksi:

Markus	1995
Luukas	1997
Matteus	2002
Johannes	2003
Apostolien teot	2005
Roomalaiskirje	2009
Lastenraamattu	1999

Valmisteilla: Uusi testamentti

Mokšan lahjoitusviite: 3104

Psalmien rikkaus avautui oman kielen kautta

■ RIITTA PYYKKÖ

Ersänkieliset Psalmi yllättivät

Keväällä 2009 käännöstarkistaja Riitta Pyykkö matkasi Mordvanmaalla kokoamassa lukijapalautetta Psalmien kirjan käännöksestä. Yksi palautteenantajista oli Atjaševon kylässä asuva Vijan Hutorov, joka koki psalmitekstien äärellä elämänsä yllätyksen.

Kun suunnittelin lukijapalautematkoja, mordvalaiset ystäväni kehottivat minua käymään Atjaševon kylässä. Erityisesti siellä asuvaan Vijan Hutoroviin olisi kuulemma syytä tutustua. Tämä tunsin hyvin ersän kielen ja kulttuurin ja oli lisäksi kokosydäminen kristitty. Tartuin mielihyvin ehdotukseen, ja muutaman päivän kuluttua ajelimme saranskilaisen pastoriystävän kanssa kohti Atjaševoa.

Mordvalaista vieraanvaraisuutta

Hutorovin perhe tiesi odottaa meitä tulevaksi puolilta päivin. Rakennus oli tyypillinen mordvalainen maa-laistalo, jonka Vijan oli taitavalla kädellä remontoinut ja korjannut viihtyisäksi ja siistiksi.

Pian emäntä kutsui meidät pöytään. Maittavan aterian jälkeen odotti sauna – kuinkas muuten kun kerran suomensukuisia olemme! Ensin oli naistensauna, sitten löylyyn menivät miehet.

Iltapäivällä pääsimme tekstien ääreen. Keskusteluissa oli jo käynyt ilmi, että Vijan tunsin hyvin Raamattua. Psalmeja hän oli lukenut venäjäksi niin paljon, että osasi niitä ulkoa.

Vijan ei ollut koskaan nähnyt er-

säläistä käännöstä. Minua jännitti. Mitä hän pitäisi tekstistämme?

Tämä on kuin rukousta!

Annoin Vijanille psalmitekstin ja pyysin häntä lukemaan siitä kappaaleen ääneen. Sitten kyselin häneltä sen sisällöstä. Vijan aloitti, mutta ei päässyt ensimmäistä lausetta pitemmälle, kun hän vaikenen kokonaan. Mikä hänelle tuli? ihmettelin. Ei kai tekstissä ole jotain aivan kummallista? Odotin ja sitten ymmärsin, ettei Vijan liikutukseltaan pystynyt puhumaan! ”Tämä on kuin rukousta!” hän sai viimein sanotuksi. Teksti kosketi häntä sydänjuuriin saakka. Näin siis vaikuttaa äidinkieli! ajattelin.

Tyynnyttyään Vijan jatkoi lukemista ja vastaili innostuneesti kysymyksiini antaen ehdotuksiaan niihin tekstin kohtiin, joissa havaitsimme vielä tarkentamista. Psalmityökentely jatkui iltamyöhään, ja oli jo pimeää, kun viimein hyvästelimme isäntäväkemme. Minulla oli psalmeista ylimääräinen kopio, jonka jätin Vijanille.

Seuraavana päivänä Vijan soitti ja sanoi lukeneensa yötä myöten Psalmeja. Hän oli aivan hämmästyksen lyömä. ”Tuntuu kuin lukisin niitä ensimmäistä kertaa!” hän sanoi. Psalmien rikkaus avautui hä-

Vijan tyttärensä kanssa. Kuva: Riitta Pyykkö/RKI

nelle vasta oman kielen kautta.

Olimme antaneet Vijanille myös ersänkielisiä Uusia testamentteja, ja äskettäin kuulin, että hän on toimitanut niitä myös diasporamordvalaisille, Mordvan tasavallan ulkopuolella asuville heimolaisilleen.

Julkaistu ersäksi:

Johannes	1990
Markus	1995
Luukas ja Ap.teot	1996
Matteus	1998
Uusi testamentti	2006
<i>Lastenraamattu</i>	1993

Valmisteilla: Psalmi
1. Mooseksen kirja

Ersän lahjoitusviite: 3094

”Kiittäkää minun kanssani Herraa!

■ TEKSTI: IRAIDA POPOVA, KUVAT RKI

Komit saivat Uuden testamentin vuonna 2008, ja nyt on käsillä Psalmien kirjan kääntäminen ja Lastenraamatun käännöksen lopputarkistusvaihe. Työtä on paljon, mutta Sanan tuoma siunaus antaa voimaa ja näkyä jatkaa vaativaa työtä. Iraida Popova on viime viikkojen aikana lukenut viimeistelyvaiheessa olevia Lastenraamatun kertomuksia ja tehnyt paljon hyviä korjausehdotuksia luettavuuden parantamiseksi. Pääasiassa Iraida kuitenkin ahkeroi Psalmien parissa. Hän kertoo kuulumisiaan:

Ensiksi haluan sanoa, että Uusi testamentti on avannut monia uusia mahdollisuuksia kertoa ihmisille Jumalasta! Jouluksi meillä julkaistiin kominkielinen kristillinen kalenteri. Siihen on jokaisen kuukauden kohdalle valittu Uuden testamentin jakeita, jotka kertovat Jumalan rakkaudesta, anteeksiannosta tai sovituksista. Todella mainio lahja koteihin!

Kun joululomalla kävin äitini luona Partšin kylässä, vein mukani laukullisen kalentereita. Kuljin sitten niiden kanssa talosta taloon toivottamassa hyvää joulua. Vain ne talot, joita vahti vihainen koira, oli pakko jättää väliin... Melkein jokaisessa perheessä kuitenkin kävin, ja ihmiset todella ilahtuivat lahjasta. Tiedän, että kodissa kuin kodissa vuosikalenteri ripustetaan parhaalle paikalle kaikkien nähtäväksi. Rukoukseni on, että siinä olevat sananpaikat saavat vuoden mittaan puhutella ihmisiä ja avata heidän korviaan kuulemaan Jumalan ääntä. Sydämelläni on jatkuva taakka kotikyläni ihmisistä. Partš on niitä Kominmaan taajamia, joissa ei ole kirkkoa eikä mitään hengellistä toimintaa. Vasta viime aikoina jotkut uskovat ovat alkaneet käydä Partšin kaltaisissa maaseutupaikoissa vie-

mässä Uusia testamentteja ja keskustelemassa ihmisten kanssa. Toivon hartaasti, että minunkin kylässäni ja kodissani, jossa on vuodatettu niin paljon kyneleitä, voitaisiin iloita ja kiittää Jumalaa.

Komissa odotetaan Psalmien kirja

Teemme nyt työtä Psalmien kirjan parissa. Olen kääntänyt 88 psalmia, ja myös tarkistaminen on aloitettu.

Kääntäjälle Psalmien kirja on vaikea teksti. Se on runoutta, ja lisäksi alkukielessä on paljon vaikeasti tulkittavia kohtia. Mutta kaikesta huolimatta se on ihmeellinen kirja! Koen että tämän tekstin äärellä Jumala hoitaa minua aivan erityisellä tavalla. Psalmi ruokkivat henkeäni ja vahvistavat luottamustani Jumalaan ja hänen lupauksiinsa.

Komeille Psalmien kirja on monesta syystä erityisen tärkeä. Meillä niin ortodoksien kuin protestanttienkin jumalanpalveluksissa Psalmeilla on merkittävä osa. Myös kotihartauksissa ne ovat niin ahkerassa käytössä, että monet niistä muistetaan ulkoa. Psalmien tärkeydestä kertoo sekin, että monet ovat yrittäneet ja yhä yrittävät kääntää niitä. Äskettäin sain kirjeen erään

komikylän papilta. Hän kertoi, että Psalmeja tarvitaan kipeästi jumalanpalveluksissa, niitä sekä luettaisiin että laulettaisiin komiksi. Sieläkin Psalmeja oli yritetty kääntää, mutta työ oli osoittautunut liian vaikeaksi. Hän toivoi, että Psalmi 34 valmistuisi ensimmäisenä, sillä sen saaminen olisi hänen seurakuntalaisilleen suureksi rohkaisuksi.

On suuri ilo, että ihmiset kaipaavat Jumalan Sanaa! Antakoon Jumala meille käännösröyhämäläisille terveyttä ja voimia, niin että komikansani saisi pian lohtua ja uskon vahvistusta Psalmien kirjan ihanista sanoista!

Iraida Popova

Julkaistu komiksi

Markus	1995
Luukas	1996
Johannes	1998
Matteus	1999
Uusi testamentti	2008

Valmisteilla: Psalmi
Lastenraamattu

Komin lahjoitusviite: 3052

Psalmi 34:2–5 komiksi

34:2 Jona oška Gospod`ös byd kađö. Menam vomöi dugdyv-tög oškö Sijös.

34:3 Menam lolöi ošjys`ö Gospod`ön. Ram s`ölömajas kylasny tajös da kutasny nimkodjas`ny.

34:4 Meköd ötvyv ydždödlöi Gospod`ös, ötvyls` oškam Sylys` nimsö.

34:5 Me kors`i Gospod`ös, i Sijö kylis menö da vidzis menö stav ljoks`ys.

Psalmi 34:2–5

34:2 Minä tahdon aina ylistää Herraa, lakkaamatta laulaa hänelle kiitosta!

34:3 Herran hyvyiden tähden minä ylistän itseäni onnelliseksi. Maan hiljaiset kuulevat sen ja iloitsevat.

34:4 Tulkaa, kiittäkää minun kanssani Herraa, kunnioitakaamme yhdessä hänen nimeään!

34:5 Minä käännyin Herran puoleen, ja hän vastasi minulle. Hän vapautti minut kaikesta pelosta.

Eduard Marinmaalta

Pakanuuden puolustajasta kristityksi

■ TEKSTI JA KUVAT: EDUARD ANDREJEV

Jos minulta takavuosina kysyttiin uskostani, sanoin empimättä: **”Myj tši mari!”** (Olen aito mari – maripakana). Omasta puolestaan vaimoni olisi vastannut samoin. Meidät oli kasvatettu noudattamaan marien sukupolvesta toiseen vaalimia pakanallisia tapoja. Ne olivat kiinteä osa elämäämme, olemassaolomme perusta. Oli selvää, että halusimme välittää esi-isiemme arvot myös omille lapsillemme.

Puhe Jeesuksesta suututti kyläläiset

Elämä kylässämme jatkui entiseen malliin ja totuttui-ne tapoihin kunnes sinne muutti uusi perhe Vorkutasta, Komin tasavallasta. He olivat mareja, paluumuuttajia. Koko perhe uskoi Jeesukseen Kristukseen, elävään Jumalaan, kuten he itse sanoivat.

Kyläyhteisömme on kuin suurperhe, ja kun tulokkaat alkoivat puhua meille uskostaan, monet nousivat sotajalalle heitä vastaan. Suorastaan loukkaannuimme: mitä nämä luopiot olivat meille uskoa opettamaan! He olivat pettäneet kansamme – luopuneet marien ikivanhoista uskomuksista. Mutta kuitenkin oli myös niitä, jotka ottivat heidän sanomansa vastaan ja tunnustivat Jeesuksen Kristuksen Herrakseen. Pian kyläämme muodostui kristittyjen joukko, joka koontui Komista muuttaneiden kodissa. Meistä muista sellainen usko

oli kerta kaikkiaan kummallista. Tuohtuneina väittelimme uskovien kanssa, puhuttiin puolesta ja vastaan. Heitä se ei häirinnyt: vastustajista ja kiistoista välittämättä he jatkoivat kokoontumisiaan.

Minäkin keskustelin kristittyjen kanssa, mutta päätin lujasti, etten antaisi heidän sanojensa vaikuttaa itseeni. Olin varma, etten koskaan tulisi pettämään kansaani, en vaihtaisi esi-isieni uskoa mihinkään muuhun. Kuitenkin huomasin kerta toisensa jälkeen, että minun oli vaikea puolustaa pakanallisia näkemyksiäni. Lopulta aloin lukea ateistista kirjallisuutta kyetäkseen tieteen avulla kumoamaan uskovien todistukset Jumalasta.

Ovatko vuorten tai metsän henget auttaneet mareja?

Kaikesta huolimatta mieleeni nousi epäilyjä, ja päätökseni pysyä pakanana alkoi horjua. Kansani oli vuosisadasta toiseen uhrannut ju-

”Jos sinä kristittyjen Jumala olet todellinen Jumala, niin sano minulle, mitä heillä on sellaista, mitä minä en tunne?”

”Kaikkien kansojen – siis marienkin Jumala!”

malilleen, mutta olivatko metsän tai vuorten jumalat tai henget auttaneet meitä? Ja jos oli totta, että kristittyjen Jumala oli kaikkien kansojen Jumala, niin miksi me emme tienneet siitä? Miksi meille ei jo sukupolvia sitten kerrottu Hänestä selvällä marinkielellä, niin että kansani olisi voinut ymmärtää ja kääntyä Hänen puoleensa?

Olin ymmälläni. Mietin, mistä kristinuskossa oikein on kysymys. Lopulta rukoilin yksinkertaisen rukouksen: ”Jos sinä kristittyjen Jumala olet todellinen Jumala, niin sano minulle, mitä sellaista heillä on, mitä minä en tunne?” Siitä hetkestä tuli elämäni käännekohta: Herra ilmestyi minulle. En osaa selittää, mitä minulle tapahtui, tiedän

niin valtavan innon oppia Raamatua, että kiirehdimme juoksujalkaa uskovien kokouksiin. Vaimoni parani, ja sen jälkeen meille syntyi hartaasti odottamamme tytär – meillä oli ennestään kaksi poikaa. Suurin ilo vaimolleni ja minulle on se, että lapsemme ovat seuranneet meitä uskon tiellä.

Uskovina meillä on tärkeä tehtävä oman kansamme parissa. Marien on saatava kuulla, että vain yksi Jumala on itse antanut uhrin. Pelastaakseen meidät pahuudestamme Kristus uhrasi itsensä. Tämän uhrin tähden Jumala kuulee rukouksemme. Kansamme on rukoillut turhia jumaliaan ja uhrannut turhia uhrejaan, koska sanoma Jeesuksesta Kristuksesta ei ole tavoittanut

vain, että sen jälkeen olin toinen ihminen. Kaikki väitteeni kristinuskoa vastaan olivat poissa. Nyt ymmärsin, miksi uskovat puhuivat elävästä Jumalasta: Jeesus Kristus on todellinen. Tajusin myös, että minulta oli puuttunut Jeesuksen Kristuksen tunteminen ja tieto siitä, että Jumalan luo voi päästä vain Hänen Poikansa uhrin kautta.

Jumala on itse antanut uhrin

Sisäisesti olin muuttunut. Kuitenkin koetin perheeni ja sukulaisten tähden jatkaa elämäni kuin mitään ei olisi tapahtunut. Mutta sitten vaimoni sairastui vakavasti, ja se oli Jumalan puhetta minulle. Kerroin vaimolleni, että minusta oli tullut kristitty, ja viimein hänkin teki päätöksen tunnustautua Jeesuksen Kristuksen seuraajaksi. Saimme

meitä. Sitä ei ole kerrottu meille mariksi.

Mutta nyt meillä on Jumalan Sanaa! On valtava siunaus saada lukea Sanaa omalla äidinkielellään. Omasta kokemuksestani tiedän, että vaikka voin lukea Raamatua myös venäjäksi, vain oma kieli avaa Elämän Sanan syvyyden ja voiman. Olen varma siitä, että marien evankelioimisessa kansankielinen Raamatun sana on avainasemassa.

Eduard Andrejev on Sernurin kylässä asuva marikristitty.

Julkaistu mariksi:

Markus	1994
Luukas	1995
Johannes	1997
Matteus	1999
Uusi testamentti	2007
<i>Lastenraamattu</i>	1998
<i>Raamatun kertomuksia</i>	2001, 2009

Valmisteilla: Psalmit
1. Mooseksen kirja

Marin lahjoitusviite: 3078

Kylä Permin alueelta.
Kuva: Andrei Greidan/RKI

Sanan nälkää Permin Komissa

Komipermjakit asuvat omassa piirikunnassaan Komin tasavallan kaakkoispuolella. Monet Permin Komin kylistä sijaitsevat tiettömien taipaleitten takana eristyksessä muusta maailmasta, mutta juuri niissä komipermjakin kieli ja kulttuuri on säilynyt elinvoimaisena.

Julkaistu komipermjakiksi:

Markus	1996
Matteus	2001
Luukas	2005
Johannes	2007
Apostolien teot	2009
Raamatun kertomuksia	2002
Lastenraamattu	2003

Valmisteilla: Uusi testamentti

Komipermjakin lahjoitusviite: 3049

Permin Komin kylissä kaivataan kirjallisuutta

”Komipermjakit ovat hyvin herkkiä hengellisille asioille”, Kosan kylässä asuva evankelista Aleksei Pizarev kertoo. ”Sellaista avoimuutta, jota kohtaamme komipermjakkikylissä, ei juuri muualla tapaa. Täällä ihmiset haluavat kuulla Jumalasta, ja he keskustelevat mielellään hengellisistä asioista. He ottavat myös kuulemansa vastaan, niin että monille paikkakunnille etenkin Permin piirin pohjoisiin kyliin on jo syntynyt seurakunta. Raamatun opetuksesta ja hengellisestä kirjallisuudesta on siellä suuri kysyntä.”

”Permin Komin takamaiden kylät ovat hyvin köyhiä. Sen vuoksi suomalaisten kustantamat kirjat, joita olemme voineet maksutta antaa ihmisille, ovat olleet arvokas lahja. Valitettavasti kaikki kirjallisuus on nyt lopussa. Meillä ei ole enää ollenkaan komipermjakinkielisiä raamatunosia eikä myöskään lastenmateriaalia. Lisäpainoksia kaivataan.”

Komipermjakiksi syntyy myös hengellisiä lauluja

Uusi testamentti on jo käännetty komipermjakiksi, ja siitä on koe-painoksina julkaistu evankeliumit ja Apostolien teot. Nyt työn alla on Paavalin kirjeiden tarkistaminen ja lukijapalautteen kokoaminen. Uu-

den testamentin valmistuminen on lähivuosien suuri haaste.

Uuden testamentin kääntäjä, Kudymkarissa asuva opettaja Raisa Petrova, tuntee kansansa ja sen Sanan nälän. ”Antakoon Jumala työryhmällemme terveyttä, niin että saamme Uuden testamentin pian valmiiksi”, hän sanoo. ”Sanaa kysytään kansankielellä ja sitä toden totta myös tarvitaan. Tosiasia on, ettei monenkaan komipermjakin sisintä tavoiteta venäjänkielisen Raamatun kautta. Ensinnäkään kaikki eivät osaa riittävästi venäjää. Ja monet niistäkin, jotka sitä osaavat, tunnustavat, etteivät ymmärrä venäläisestä käännöksestä juuri mitään.”

Paitsi Raamatun sanaa, komipermjakit kaipaavat myös hengellisiä lauluja. Niitä ei ollut kansankielellä ennen raamatunosien valmistumista. Nyt uskoon tuleet komipermjakit haluavat ylistää Jumalaa myös omakielisin lauluin.

”Pian ensimmäisten raamatunosien ilmestymisen jälkeen komipermjakiksi alkoi syntyä hengellisiä lauluja. Niitä tarvitaan aina vain lisää. Äskettäin Permin Komin pohjoisten kylien uskovat pyysivät minua kääntämään komipermjakin kielelle uusia ylistyslaulujen sanoja”, Raisa kertoo. ”Teen sen ilomielin. Jumalaa tulee ylistää kaikilla kielillä, myös komipermjakiksi!”

Äidinkieli on rukouksen kieli

Vienankarjalainen Raisa Remšujeva kuuli ensimmäisen kerran Raamatusta opiskellessaan 1970-luvulla Petroskoin yliopistossa. Vasta vuosien kuluttua hän sai tilaisuuden tutustua itse tuohon kirjaan.

■ Raisa Remšujeva

Ähän aikaa sitten minulta kysyttiin, että miten sinä, Raisa, oikein tulit tutuksi Raamatun kanssa. Luitko sitä jo lapsena? Ja jos luit, niin millä kielellä, suomeksi vai venäjäksi? Sellaista ihmiset kysyvät, jos eivät tiedä, millaista elämä oli neuvostoaikana.

”Sivistyneen ihmisen pitää tuntea Raamattu”

Lapsena en kuullut mitään Raamatusta tai muista hengellisistä asioista. Ei sellaisesta puhuttu kotona eikä koulussa. Merkillistä onkin, että asia tuli ensimmäisen kerran minua vastaan Petroskoin yliopistossa. Opiskellessani siellä 1970-luvulla kirjallisuuden opettajamme sanoi kerran luennollaan, että jokaisen sivistyneen ihmisen pitää tuntea Raamattu. ”Lukekaa sitä!” hän vielä kehotti.

Luennon jälkeen kuulin kurssitovereiltani, että Raamattu on tärkeä kirja uskoville, ja että se sen vuoksi oli meillä mustalla listalla. Ihmettelimme, miten opettaja uskalsi puhua Raamatusta ja käski vielä lukemaan sitä. Tietävästi kenelläkään meistä ei silloin ollut rohkeutta ruveta tutkimaan sitä – ja mistäpä kirjan tuohon aikaan olisi saanutkaan. Seuraavan kerran törmäsin tähän asiaan vasta vuonna 1980 Leningradissa, missä suoritin jatko-opintoja. Joku opiskelijoista – hän taisi muuten olla tadžikki – toi tiedon, että Kanadasta voisi ilmaiseksi tilata venäjänkielisiä Raamattuja. Monet

meistä tilasivat niitä, minä muiden mukana.

Raamattu tuli eläväksi käännöstyön kautta

Sain Kanadasta kaksi kirjaa, ne olivat Uusia testamentteja. Aloitin evankeliumeista ja sen jälkeen luin vähitellen koko kirjan. Kaikkea en ymmärtänyt, eikä teksti muutenkaan erityisesti avautunut minulle.

1990-luvun alussa minua pyydettiin vienankarjalan raamatunkäännösr ryhmään. Olin aluksi kovasti epäileväinen: tokko minusta on pyhän tekstin kääntäjäksi! Mutta kun muita ei löytynyt, ja kun Karjalan piispa Manuilkin antoi siunauksensa, niin ei auttanut muu kuin ryhtyä toimeen. Onneksi työtä saa tehdä yhdessä ”tietoniekkujen”, käännöstarkistajien, kanssa. Ja onhan meillä konsultitkin.

Raamatunkääntäjille on pidetty monia hyviä kursseja, ja sitä kautta olen oppinut lisää Raamatusta ja sen kääntämisestä. Mieleni tekee vieläkin kiittää kaikkia järjestäjiä seminaarista, joka pidettiin Israelissa vuonna 1997. Oli suuri elämys tutustua Raamatun maan paikkoihin, kasveihin ja kulttuuriin. Käännöstyö sujui siellä opitun jälkeen entistä paremmin.

Raamattu antaa rukouksen sanat

Sitäkin on kysytty, miksi Raamatua käännetään vienankarjalaksi. Varmaan ajatellaan, että kun ne venäläiset kerran ovat tähänkin asti

RKI:n raamatunkääntäjiä opintomatalla Israelissa. Raisa kolmas oikealta.

pärjänneet ilman Raamattua, niin eivätkö selvinne vastakin. No, kun käynte vienalaisissa kylissä, näette, miten olemme selvinneet.

Mutta eivätkö kaikki ihmiset, vienankarjalaisetkin, tarvitse Jumalaa ja tietoa hänestä? Omalta kohdaltani voin sanoa, että olen päässyt ymmärtämään Raamattua vasta sen jälkeen kun saimme evankeliumeita vienankarjalaksi. Toinen tärkeä asia on rukous. Nyt rukouilen omalla kielellä, ja tuntuu kuin vasta nyt voin rukoilla koko sydämestäni. Kun ei ollut Raamattua, ei ollut sanoja, joilla rukoilla.

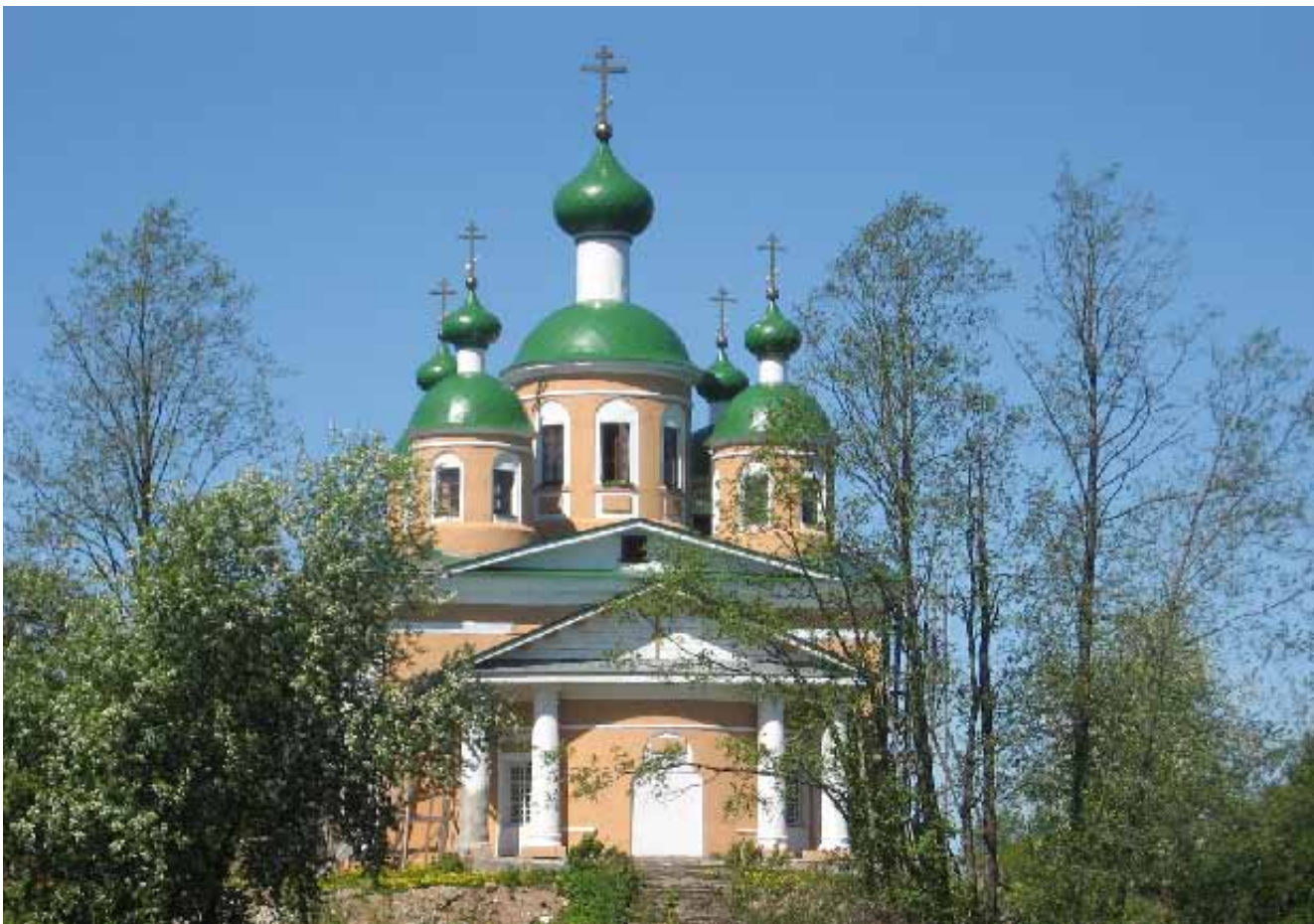
Onneksi Karjalassa on nyt joitakin pappeja, jotka ovat alkaneet lukea palveluksissa evankeliumitekstit myös karjalan kielellä. Ihmiset ovat tästä hyvin kiitollisia. Monet ovat sanoneet, että omalla kielellä kuultu Sana jää mieleen ja puhuttelee vielä arkisen elämän keskellä.

Julkaistu vienankarjalaksi:

Markus	1996
Luukas	1999
Apostolien teot	2004
Johannes	2006
Matteus	2007

Valmisteilla: Uusi testamentti

Vienankarjalan lahjoitusviite: 3036

Vitelen kirkko. Kuva: Inka Pekkanen/RKI

Viime kesänä Aunuksen Karjalassa vietettiin juhlaa: sunnuntaina 26. heinäkuuta 2009 pidettiin Jeroilan kylän ortodoksikirkossa ensimmäistä kertaa liturgia kolmella kielellä: kirkkoslaaviksi, venäjäksi ja aunuksenkarjalaksi. Toimituksessa palvelivat Jeroilan pappi isä Boris ja hänen poikansa, isä Puavil, joka tätä nykyä hoitaa pappistointia Vitelen kylässä. Karjalassa ilmestyy **Oma Mua** -lehti uutisoi tapahtumasta elokuussa 2009.

■ VALENTINA LIBERTSOVA

SUOMENNOS AUNUKSEN-KARJALASTA: INKA PEKKANEN

Jumalan kanssa omalla kielellä*

Ilon hetkiä Aunuksessa

Juhlapäivän aamuna tuuli pyöri taivaalla ja hajotti eilisiä sadepilviä. Menisivät jo siitä kauemmaksi, jotta sää selkenisi, aurinko paistaisi, tiet kuivuisivat, ihmiset nousisivat ripeästi ja hyvillä mielin lähtisivät kirkkoonsa, joka on jo satoja vuosia seissyt Aunuksenjoen rannalla, peltojen ja niittyjen keskellä. Tuuli näki, kuinka paljon oli pitänyt kärsiä, kun Jumalan huoneesta oli tehty klubi... Mutta nyt sydän ilostui: kirkko hohti valkoisena kutsuen sinne rientäviä ihmisiä. Sisäpuolelta kirkko on oikein mukava, siistitty, puhdas – todelli-

nen pyhä paikka.

”On hyvä, että nyt saa vapaasti uskoa, kiittää Jumalaa ja pyytää Hänet kaikkea hyvää ja varjelusta”, sanoo Jeroilan kirkon päämies, isä Boris. ”Kymmenien vuosien ajan kiellettiin uskomasta Jumalaan.”

Samanlaisia pahoja aikoja on pitkään ollut myös karjalan kielellä: milloin karjalankieliselle puheelle naurettiin, milloin taas sitä ei innostettu puhumaan. Monet lakkasivat puhumasta karjalaa, mutta kieltä ymmärtäviä on kuitenkin jäljellä paljon.

”Ihmisten sydämissä oma äidinkieli elää, se ei unohdu. Siksi pitääkin kirjoittaa, lukea, puhua, laulaa – kaikki me, jotka osaamme. Antaa ihmisten oppia karjalaa.”

* livvi = aunuksenkarjala

Julkaistu livviksi:

Markus	1993
Johannes	1993
Luukas	1997, 2000
Matteus	1997
Apostolien teot	1999
Uusi testamentti	2003
Psalmi	2006
<i>Lastenraamattu</i>	1995, 2009

Valmisteilla: 1. Mooseksen kirja

Livvin lahjoitusviite: 3023

”Ihmisten sydämissä oma äidinkieli elää, se ei unohdu. Siksi pitääkin kirjoittaa, lukea, puhua, laulaa – kaikki me, jotka osaamme. Antaa ihmisten oppia karjalaa”, kertoo Zinaida Dubinina, joka tuli tähän jumalanpalvelukseen tyttärensä ja vävynsä kanssa. Hän on tehnyt paljon karjalaisten hyväksi: on kääntänyt livviksi* Uuden testamentin ja Psalmi, rukouksia ja nyt myös liturgian.

Sydäntä lämmitti kuunnella, kuinka korkeat nuoret äänet lauloivat rukouksia livviksi*. Kirkkokansa luki yhteen ääneen kaksi tärkeintä ja kalleinta rukousta ”*Meidän taivahallinen Tuatto*” (Isä meidän)

Jumalanpalveluksen lopussa isä Boris ja isä Puavil toivottivat kaikille hyvää Pyhän Gabrielin muistopäivää sekä kertoivat tuntujaan. Isä Puavilin sanat koskettivat kuulijoita sydämen sisintä myöten: ”Veljet ja sisaret! Älkää unohtako tätä päivää. Katsokaa, kuinka me elämme nyt: oman kiellemme olemme unohtaneet, venäjää osaamme miten sattuu. Mihin oikein olemme menossa? Mitä jätämme lapsillemme? Puhukaa, hyvät ihmiset, karjalaa ja opetelkaa venäjän kieli kunnolla, lukekaa, käykää kirkossa, rakastakaa toisianne. Silloin alatte elääkin toisin – saatte kokea, että Jumala auttaa ja varjelee.”

Näkymä Kuittisen kylästä. Kuva: Anita Laakso/RKI

ja ”*Uskon...*” (uskontunnustus).

Nyt on vaikea saada tietoa siitä, pidettiinkö ennen vanhaan joissakin kirkkoissa jumalanpalveluksia karjalan kielellä. Muistelin mummoani, joka oli pahoillaan ja valitteli sitä, että kirkot hävitettiin. Hän opetti meitä lastenlapsiaan rukoilemaan, mutta kun kyselimme, mitä jotkut sanat merkitsivät, hän ei osannut niitä kunnolla selittää. Mitenkäs mummorukka olisi opetusta saamatta voinutkaan ymmärtää vaikeaa kirkkoslaavin kieltä. Jos silloin, kymmeniä vuosia sitten, olisi pidetty sellainen kaunis liturgia omalla äidinkielellä, niin mummo ja muutkin Jumalaan uskovat karjalaiset olisivat olleet suuresti iloisia.

Jumalanpalveluksen aikana naiset pyyhkivät tuon tuostakin kyyneleitä silmistään. Sydämiin jäivät ylevät mietteet ja tunnot muistuttamaan tästä päivästä.

Isä Puavil ja Zinaida Dubinina jäivät vielä kirkon portaille juttelemaan karjalaksi siitä, miten he haluaisivat, että oma kieli kaikuisi useammin kirkkoissa ja myös tšasounassa, joka tänä vuonna (2009) rakennettiin Alavoisen kylän keskustaan. Älkööt nämä toiveet rautko tyhjiin. Auta, Jumala, meitä kaikkia.

* *Jumalan kel omal kielel* -artikkeli julkaistaan tässä lyhennettynä.

Raamatun sanaa udmurttilapsille

Udmurtipoika ja Jeesus lasten ystävä -kirja
Kuva: Tarja Järvi/RKI

Yielä joitakin vuosia sitten minulla oli suuri kysymys: miten Vapahtajamme käskyä lapsista voisi toteuttaa Udmurtiassa? Meillä on paljon kyliä, joissa ei ole kirkkoa eikä mitään hengellistä toimintaa. Miten näiden seutukuntien lapsille annetaan mahdollisuus kuulla Vapahtajasta? Tähän kipeään asiaan udmurtinkielinen Lastenraamattu ja Raamatun kertomuksia -kirja on tuonut ratkaisun.

Raamattu antaa parhaat eväät elämään

Lastenraamattu kauniine värikuvineen on verraton aarre, Jumalan lahja udmurttilapsille. Udmurtin kieli on elävin maaseudulla, missä se on lasten ensimmäinen kieli. On tärkeää, että heillä jo aapisensa vierellä olisi Lastenraamattu. Antamalla lapselle Lastenraamatun ojennamme hänelle parhaat mahdolliset elämän eväät. Lapsia kirja miellyttää heti ensi silmäyksellä. Se on kaikin puolin kaunis, ja sen värikkäät kuvat kiehtovat lasten mielikuvitusta.

Miten udmurttilapset sitten saavat Lastenraamattuja? Varmaan

rajoitu vain Udmurtian tasaval-
lan kyliin, vaan vierailemme myös Permin alueella sekä Tatarstanin ja Baškortostanin udmurtitaajamissa. Puhumme ja laulamme udmurtiksi, ja sen vuoksi konsertteihimme tulee aina paljon väkeä. Yhä uudelleen näemme, miten kansamme janoaa Jumalan Sanaa, ja miten kipeästi kaivataan raamattukirjallisuutta. Meillä onkin aina kirjoja mukana, tietenkin myös Lastenraamattuja ja Raamatun kertomuksia. Kaikkiällä lapset ovat ensimmäisinä ja innokkaimpina tulossa tilaisuuksiimme.

Lapset kyselevät hengellisistä asioista

Kun vierailemme uudelleen paikkakunnilla, joissa lapset ovat saaneet kirjoja, monesti huomaamme lasten lukeneen niitä niin, että he osavat ulkomuistista kertoa Jeesuksen elämästä, Daavidista, Nooasta ja muista Raamatun sankareista. Niinkin tapahtuu, että lasten kiinnostus Raamattuun tuo heidän vanhempansa kuulemaan Jumalan Sanaa. Lukiessaan Raamatun kertomuksia lap-

”Sallikaa lasten tulla minun luokseni, sillä lasten kaltaisten on taivasten valtakunta”, nämä Jeesuksen sanat ovat minulle aina uudelleen viesti siitä, että lapsia tulee jo pienestä pitäen ohjata tuntemaan Jumalaa.

■ MAINA SAŠINA

set alkavat kysellä vanhemmiltaan hengellisistä asioista. Se koskettaa vanhempien omaatuntoa ja panee heidät samalla etsimään vastauksia näihin tärkeisiin kysymyksiin. Joissakin tapauksissa vanhemmat tai isovanhemmat ovat lukeneet itse Lastenraamattua, ja se on johtanut heidät uskon tielle.

Kaikilla paikkakunnilla, joissa ryhmämme käyvät, kirjoja annetaan koulujen, koulukirjastojen ja lastentarhojen käyttöön. On ilo nähdä, että udmurtiopettajat ymmärtävät raamattukirjallisuuden merkityksen lapsien elämän ja hengellisen kasvun rakentajana.

Näiden terveisten myötä haluan välittää syvän kiitoksen kaikille teille, jotka olette auttaneet ja autatte meitä saamaan Jumalan Sanaa udmurtiksi. Tietäkää, ettei työnne ole turhaa Jumalan eikä ihmisten edessä.”

Julkaistu udmurtiksi:

Evangeliumit	1992
Apostolien teot	1996
Uusi testamentti	1997
Psalmit	1999
Joona	2004
Jesaja	2005
1-2 Sam. 1-2 Kun.	2006
Job	2007
<i>Lastenraamattu</i>	2001
<i>Raamatun kertomuksia</i>	2003, 2009

Valmisteilla: Koko Raamattu

Udmurtin lahjoitusviite: 3117

Raamatunkääntäjä Nina Zaitseva halusi auttaa sairasta ystäväänsä ja päätti tehdä sen parhaalla tuntemallaan tavalla.

■ NINA ZAITSEVA

Lääke masennukseen

– Ystävänä Liza on aina ollut hyvin tarmokas kaikissa tomissaan, raamatunkääntäjä Nina Zaitseva kertoo.

– Pari vuotta sitten Lizan elämään tuli äkkipysäys: hän loukaantui onnettomuudessa ja joutui olemaan pitkään sairaalahoitossa. Omaiset ja ystävät kävivät paljon hänen luonaan, ja heidän ilokseen Liza vaikutti olosuhteisiin nähden reippaalta, jaksoi olla hyväntuulinen ja laskea jopa leikkiä.

Sairaus koettelee

– Viimein Liza pääsi kotiin, ja hän odotti kovasti toipilasajan päättymistä ja työhön paluuta. Mutta sitten tuli mutkia matkaan: terveydentila ei kohentunutkaan oletetun mukaisesti. Alkuun Liza oli toiveikas: ”Pitää vain olla kärsivällinen!” hän sanoi. Mutta kun säryt ja kivut aina vain jatkuivat, Liza masentui. Läheiset yrittivät parhaansa mukaan auttaa häntä, mutta tilanne ei siitä parantunut.

– Ystävystyin Lizan kanssa jo vuosia sitten, Nina muistelee. – Viime aikoina olin kuitenkin tavannut häntä melko harvoin, sillä hän oli ottanut minuun välimatkaa sen jälkeen kun aloin kääntää Raamattua. Ihmettelin, mistä se johtui. Miksi Liza ei halunnut edes keskustella aiheesta? Hänen, itsekin vepsäläisen, vepsää hyvin puhuvan ja päälle

päätteeksi uskonnollisen ihmisen, olisi luullut olevan kiinnostunut siitä, että Raamattua vihdoinkin käännettiin meidänkin kielellemme.

– Mutta nyt Liza oli sairas. Halusin auttaa häntä ja päätin tehdä sen parhaalla tuntemallani tavalla.

Rohtoa kansien välissä

– Laitoin laukkuuni *Uz’ Zavet* -kirjan, vepsänkielisen Uuden testamentin, ja lähdin Lizan luo. Hän tervehti minua vaisusti, mutta ei estellyt, kun kerroin tullessi tervehtimään ja lupasin samalla auttaa häntä taloustöissä. Liza otti avun vastaan apeana ja jotenkin poissa-olevana. Kun olin suoriutunut askareista, istahdin ja otin kirjani esiin. ”Kuuntelepa tätä, Liza, luen sinulle vepsänkielistä evankeliumia”, sainoin ja aloitin: ”*Meiden taivhaline Tatam! Olgha pühä sinun nimi...*”

– Ensimmäiset sanat kuultuaan Liza hätkähti, sävähti kuin olisi saanut sähköiskun. Mielessäni kävi, ettei hän antaisi minun jatkaa lukemistani, mutta hän kumartui tuolillaan minua kohti ja jäi kuuntelemaan keskittyneesti. Luin eteenpäin Matteuksen evankeliumia ja palasin uudelleen Isä meidän -rukoukseen.

– ”*I pāsta meile meiden velgad, kut mö-ki pāstam meiden velgnikoiden velgad.*” Liza pyyhkäisi kyyneleitä poskipäiltään. ”Nina, olen ollut sinulle vihainen siitä asti kun kuulin sinun kääntävän Raamattua vepsäk-

si” hän tunnusti. ”Luulin, että Raamattu saa olla vain kirkkoslaaviksi ja venäjäksi. Mutta nyt käsitan, että Jumala puhuu meille meidän omaa kieltämme. Annatko minulle anteeksi, Nina?”

– Tottahan annoin anteeksi ja jätin Lizalle lahjaksi Uuden testamentin. Parin päivän kuluttua sain Lizalta puhelun. Hänen äänensä oli nyt reipas ja iloinen. ”Olen lukemistani lukenut *Uz’ Zavet* -kirjaa”, hän selitti innostuneena. ”Ja tiedätkö: alan käsittää, että olen aivan turhaan pelännyt ja murehtinut. Uudessa testamentissa sanotaan, että ihminen saa kertoa Jumalalle asiansa ja pyytää häneltä apua. Ja niin minä aion vast’edes tehdä!”

– Siitä alkoi Lizan toipuminen. Ei mennyt pitkää aikaa, kun hän palasi työhön ja harrastustoimiinsa. Toden totta *Uz’ Zavet* oli hänelle parasta lääkettä, Jumalan rohtoa kansien välissä!

Julkaistu vepsäksi:

Markus	1992
Johannes	1993
Luukas	1996
Matteus	1998
Apostolien teot	1999
Uusi testamentti	2006
<i>Lastenraamattu</i>	1996

Valmisteilla: Psalmit

Vepsän lahjoitusviite: 3133

Kaikki evankeliumit vuorimariksi valmiina

Sanaa sydämen kielellä

■ GALINA MURAVJOVA

— **N**yt meillä on kaikki evankeliumit vuorimariksi! iloittaa Galina Muravjova tutkiessaan painotuoretta Matteuksen evankeliumia. Galinalla on täysi syy iloonsa, sillä hän on ahkeroinut useita vuosia evankeliumien ja pian valmistuvan Apostolien tekojen parissa. Niiden käännös on hänen käsialaansa, ja hän on ollut avainhenkilö tekstien monissa tarkistus-, palaute- ja korjausvaiheissa. Hän on myös valvonut kuluvaan vuoden alussa Marin kirjapainosta valmistuneen Matteuksen evankeliumin painatustyötä. Niin monessa suhteessa Galina on ollut mukana synnyttämässä Raamatun tekstien käännöksiä omalle äidinkielelleen, että häntä voisi hyvällä syyllä kutsua niiden äidiksi. Galina ei kuitenkaan ota kunniaa itselleen.

Galina Muravjova on Marin tasavallan Kansantaidekeskuksen julkaisuosaston johtaja.

— En minä yksin tätä työtä ole tehnyt, Galina toteaa ponnekaasti. — Meitä on kokonainen työryhmä: käännöstarkistaja, konsultti, kielentarkistaja, stilisti, palautteen antajat, puhumattakaan siitä joukosta, joka on huolehtinut tarvittavien materiaalien ja varojen hankinnasta. Niin, ja lisäksi uskovat ovat rukoilleet seurakunnissaan työmme puolesta. Käännökset syntyvät monien ihmisten työn tuloksena.

Ihmeiden aika ei ole ohitse

— Kukapa olisi kaksikymmentä vuotta sitten uskonut, että tulee aika, jolloin vuorimaritkin saavat lukea Raamatun sanaa omalla kielellä! Galina sanoo silmät iloa loistaen.

— Lapsena surin sitä, etten pääsyt kirkkoon. Ennen Venäjän valtakunnasta jokaisessa vuorimariyylässä oli kirkko, jossa ihmiset kävivät ahkerasti. Kristinuskolla on ollut vankka sija vuorimarien keskuudessa. Neuvostokautena kirkkoja meidänkin seudullamme suljettiin tai hävitettiin. Nyt niitä kunnostetaan ja uusia rakennetaan. Seurakuntien elämä on elpynyt, ja mikä parasta, Raamattua käännetään ja osia siitä on jo julkaistu. Tämä merkitsee sitä, että jumalanpalveluksissa voidaan ainakin osaksi käyttää kansan kieltä. Ihmeiden aika ei ole ohitse!

Kirjoja kaikelle kansalle

— Marinmaan lehdissä ja muissa tiedotusvälineissä on ollut uutisia raamatunkäännöstyöstä, ja se on herättänyt kiinnostusta Raamattuun. Sitä halutaan koteihin ja kouluihin. Opettajat pyytävät kirjoja käyttäköseen niitä oppitunneilla.

— Matteuksen evankeliumeja saavat vuorimarikylien seurakunnat, koulut ja kirjastot. Kirjoja voi saada myös Joškar-Olan eri seurakuntien kautta.

— Tammikuussa hiippakunnassamme vietettiin arkkipiispa Ioannin syntymäpäivää. Minäkin kävin onnittelemassa häntä ja lahjoitin piispalle tuoreen Matteuksen evankeliumin. Hän kiitti kirjan kaunista ulkoasua ja onnitteli meitä uuden julkaisun johdosta. Arkkipiispa Ioann on antanut raamatunkäännöstyölle siunauksensa ja iloittaa nähdessään sen edistyvän.

Julkaistu vuorimariksi:

Markus	1997
Luukas	1999
Johannes	2006
Matteus	2009

Valmisteilla: Uusi testamentti

Vuorimarin lahjoitusviite: 3081

Rukoile mansien puolesta

■ MIHAIL KUTYPATOV

Mansilapsia, kuva: Marja Taivassalo

Paljon terveisiä teille Siperiasta, Hanty-Mansijskin kaupungista! Nimeni on Mihail Kutypatov. Olen kansallisuudeltani mansi.

Minusta tuli kristitty toukokuussa 1996. Silloin kotikaupungissa pidettiin suuria hengellisiä kokouksia, joihin minäkin menin. Minulla oli pitkään ollut sydämessäni kaipaus tuntea Jumala ja elää hänen tahtonsa mukaan. Kun kuulin julistusta Jeesuksesta Kristuksesta, tiesin löytäneeni sen, mitä olin etsinyt.

Olen orpo, vartuin vieraiden ihmisten luona, sillä vanhempani kuolivat ollessani pieni. Jumala paransi minut orpoudesta: Hän on Isäni, ja kodikseni tuli seurakunta.

Pian uskoontuloni jälkeen ymmärsin, että Jumala kutsui minua palvelukseensa. Pyrin ja pääsin raamatunkouluun, ja sen suoritettua olin evankelistana Karymkaryn kylässä. Nykyisin asun Hanty-Mansijskissa, jossa toimin kotiseurakuntani työntekijänä.

Mansien keskuudessa ei ole monia kristittyjä

Manseja on vuoden 2002 väestönlaskennan mukaan 11 332. Kaikkien maailman kansojen joukossa olemme pieni joukko.

Jumalalle pieni kansani ei ole merkityksetön. Hän on rakastanut mansejakin niin paljon, että hän antoi ainoan poikansa, ettei yksikään mansi, joka häneen uskoo, joutuisi

kadotukseen, vain saisi iankaikkisen elämän.

Vain harvat mansit tietävät Jumalan valmistamasta pelastuksesta. Rukoukseni on, että Jumala siunaisi kansaani, niin että monet löytäisivät tien Jumalan luo.

Julkaistu mansiksi:

Markus	2000
Otteita Luukkaasta	2007, 2009
Raamatun kertomuksia	2003
Valmisteilla:	Johannes

Mansin lahjoitusviite: 3065

TIEDUSTELE MEILTÄ:

- RKL:n julkaisemaa kirjallisuutta suomensukuisten kansojen parissa tehtävästä raamatunkäännöstyöstä
- Suomen suvun raamatunkäännöstyön esittelytilaisuutta seurakuntaasi

Raamatunkäännösinstituutti
puh. 09-7744 350
info.fin@ibt.net.org

Haasteena Raamatun Sana Venäjän suomensukuisille kansoille

Historiasta nykypäivään

Raamatunkäännösinstituutti (RKI) aloitti vuonna 1973 Tukholmassa uudelleenpainatus- ja käännöstyön Venäjän vähemmistökielille, ja RKI:n Helsingin osasto perustettiin vuonna 1983 koordinoimaan 12:n suomensukuisen kielen käännöshankkeita. RKI tekee yhteistyötä Yhtyneitten Raamattuseurojen, Wycliffe Raamatunkääntäjien, paikallisten seurakuntien, eri kirkkojen sekä tieteellisten laitosten kanssa. Varat käännöstyöhön saadaan yksityishenkilöiltä, seurakunnilta, Suomen Piiphiaseuralta, Avainmedialta ja muilta lähetysjärjestöiltä.

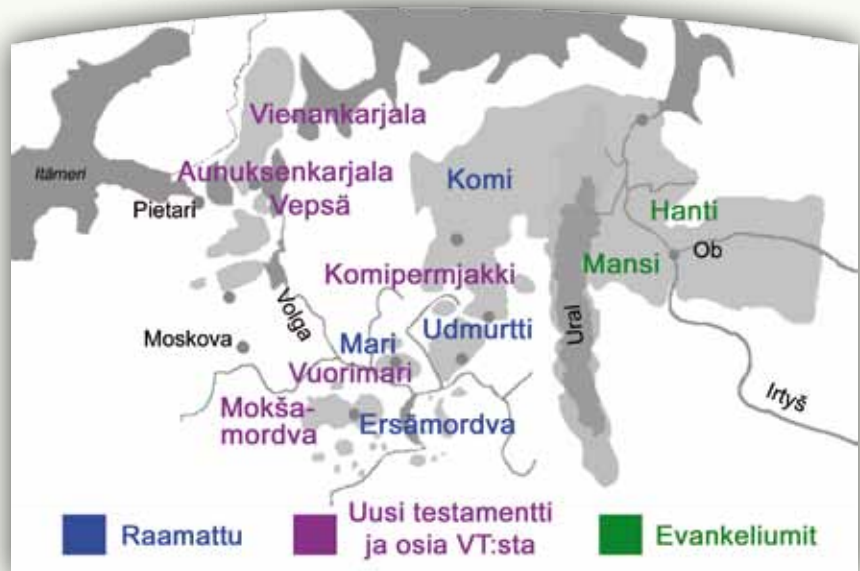
Julkaisutilanne

Tähän mennessä RKI on julkaissut Uuden testamentin kuudella kielellä: udmurtiksi, aunuksenkarjalaksi, ersämordvaksi, vepsäksi, niittymariksi ja komisyrjääniksi. Lisäksi on julkaistu raamatun osia ja lastenkirjoja kaikilla edellä mainituilla 12:lla suomensukuisella kielellä. Viidessä kieliryhmässä (udmurtti, komi, aunuksenkarjala, ersämordva ja mari) työ on edennyt jo Vanhan testamentin teksteihin. Äänitteitä on julkaistu livviksi CD:nä ja hantiksi MP3-tiedostoina. Äänitteitä valmistellaan myös ersämordvaksi.

Käännöstyön tavoitteet

RKI:n tavoitteena on koko Raamatun valmistuminen udmurtiksi, ersämordvaksi, mariksi ja komiksi, koko Uuden testamentin sekä Vanhan testamentin osien saaminen komipermjakeille, vuorimareille, mokšalaisille ja vienankarjalaisille ja evankeliumien julkaiseminen hantiksi ja mansiksi.

Tavoitteena on myös Raamatun tekstien äänittäminen ja julkaiseminen kaikilla 12:lla kohdekielellä.

Rakenna kanssamme kielisukulaistemme huomispäivää

Raamatunkäännöstyö sukukansojemme parissa kantaa hyvää hedelmää. On tärkeää, että tämä työ voi jatkua. Kielisukulaistemme tarvitsevat Raamatun sanaa omalla äidinkielellään.

Olemme suurten haasteiden äärellä. Voit olla mukana raamatunkäännöstyössä esirukouksin ja lahjoittamalla haluamallasi projektille. Viitenumero on mainittu käännösprojektien yhteydessä tässä lehdessä. Tilinumero on Nordea 206518-17911. Kiitos tuestasi.

Nyt on sukukansojemme aika!

Raamatunkäännösinstituutti ry

Kotipaikka: Helsinki

Raamatunkäännösinstituutti ry:n päämääränä on Raamatun ja sen osien kääntäminen ja julkaiseminen Venäjän alueen suomensukuisille kielille. RKI jakaa ilmaiseksi tai myy omakustannushintaan julkaisemaansa kirjallisuutta ja äänitteitä.

Käännöshankkeissa työskentelee sopimusperustein 12 käännöstarkistajaa ja 30 kansallista kääntäjää.

Hallinto-, tuotanto- ja toimistotehtävissä on käännöstyötä koordinoivan toiminnan johtajan lisäksi kaksi kokopäiväistä ja yksi osa-aikainen työntekijä.

Hallitus: Isto Pihkala (pj.), Eeva Hirvinie-mi (vpj.) Heikki Jäntti, Matti Kuosmanen, Leena Kushtshenko, Mikko Sivonen ja Pekka Ylenius.

Talouslukuja vuodelta 2009:
Taseen loppusumma eur 219 522,20
Tilikausi oli alijäämäinen.